ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„JSME SOUČÁSTÍ PŘÍRODY“

Základní škola a Mateřská škola Úhonice
Kateřinská 43
252 18 Úhonice
IČO: 70987254
RED IZO: 600053059
IZO: 150059205

Platnost ŠVP: od 2.11. 2026

---

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Úhonice
Adresa školy:	Kateřinská 43, 252 18 Úhonice
E-mailová adresa školy:	zsuhonice@zsuhonice.cz, msuhonice@zsuhonice.cz
IČ:	70987254
Ředitelka školy:	Mgr. Jana Vlčková
Kontakty:	tel. +420 774 032 323, reditelka@zsuhonice.cz
Datová schránka:	kdgminw
Webové stránky školy:	www.zsuhonice.cz
Vedoucí mateřké školy:	Zuzana Štolfová, stolfova@zsuhonice.cz
Koordinátor ŠVP: Mgr. Kateřina Babinská, babinska@zsuhonice.cz	
Zřizovatel:	Obec Úhonice, Na Návsi 24, 252 18 Úhonice
Starosta:	Mgr. Bc. Martin Kučera
Telefon zřizovatele:	+420 311 670 513
E-mail zřizovatele:	starosta@uhonice-obec.cz

Číslo jednací: B/17/2026

Datum projednání: 24.9.2026

Platnost dokumentu od: 2. 11. 2026

ZÁKLADNÍ ŠKOLA MATEŘSKÁ ŠKOLA ÚHONICE okres Praha - západ

Mgr. Jana Vlčková, ředitelka školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je součástí školy základní. Nachází se v obci Úhonice v okrese Praha-západ. Charakter prostředí menší obce umožňuje mateřské škole přirozeně využívat okolní přírodu, místní prostředí, tradice a komunitní život ve vsi.

Mateřská škola pracuje ve třech věkově diferencovaných třídách:

- **Berušky** – nejmladší děti ve věku 3 let
- **Motýlci** – starší děti ve věku 4 let
- **Včeličky** – nejstarší děti, předškoláci

Maximální kapacita mateřské školy je 57 dětí

Škola vytváří takové prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně. Pedagogové podporují přirozenou dětskou zvídavost, samostatnost, tvořivost, pohybovou aktivitu, spolupráci a vztah k okolnímu světu.

Naše vzdělávání je založeno na respektování individuality každého dítěte. Vždy je brán zřetel na jeho aktuální potřeby a tempo vývoje, na jeho zkušenosti i zájmy.

---

3. CHARAKTERISTIKA TŘÍD

3.1 Berušky – nejmladší děti

Třída Berušek poskytuje bezpečné a podnětné prostředí pro nejmladší děti.

Hlavní důraz je kladen na:

- bezpečnou adaptaci
- vytvoření důvěry mezi dítětem a pedagogem
- orientaci v prostředí mateřské školy
- postupné osamostatňování
- rozvoj základních hygienických a sebeobslužných návyků
- rozvoj řeči a komunikace
- první zkušenosti se spoluprací
- rozvoj hrubé a jemné motoriky
- poznávání nejbližšího okolí
- vytváření pozitivního vztahu k přírodě

Pedagogové respektují individuální tempo adaptace a vývoje jednotlivých dětí.

3.2 Motýlci – starší děti

U starších dětí je větší prostor věnován samostatnosti, spolupráci, objevování a řešení jednoduchých problémů.

Důraz je kladen na:

- rozvoj komunikace
- samostatné rozhodování
- spolupráci ve skupině
- rozvoj pohybových dovedností
- poznávání přírody
- péči o životní prostředí
- seznamování s tradicemi
- podpora tvořivosti a fantazie
- předčtenářské a předmatematické dovednosti
- rozvoj badatelských aktivit a polytechnické výchovy

3.3 Včeličky – nejstarší děti

Třída Včeliček systematicky podporuje děti v získávání dovedností potřebných pro úspěšný přechod do základní školy.

Důraz je kladen na:

- samostatnost
- odpovědnost
- schopnost domluvit se, spolupráci
- řešení problémových situací
- vytrvalost
- soustředění
- rozvoj komunikačních dovedností
- předčtenářskou a matematickou gramotnost
- pohybovou zdatnost
- orientaci v okolním světě
- vztah k přírodě a její ochraně
- poznávání místních i společenských tradic

Obecný popis složení týmu školy

- pedagogický tým tvoří 1 vedoucí učitelka, 5 učitelek a 3 asistentky pedagoga
- společným cílem je zajišťovat kvalitní předškolní vzdělávání a vytvářet bezpečné,

podnětné a vstřícné prostředí

- Vzájemná spolupráce při plánování, realizaci a vyhodnocování vzdělávací činnosti
- Důraz na otevřenou komunikaci, respekt, týmovou spolupráci a jednotný přístup k dětem
- Respektování individuálních potřeb, možností a schopností každého dítěte
- Podpora samostatnosti, tvořivosti, přirozené zvídavosti a všestranného rozvoje dětí
- Asistentky pedagoga spolupracují s učitelkami a poskytují dětem potřebnou podporu podle jejich individuálních vzdělávacích potřeb

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

- Průběžné prohlubování a rozšiřování odborných znalostí a dovedností
- Účast na další vzdělávání pedagogických pracovníků, odborných seminářích a kurzech
- Samostudium a sledování aktuálních trendů v předškolním vzdělávání
- Sdílení zkušeností, vzájemná inspirace a předávání poznatků v rámci pedagogického týmu
- Zaměření na individualizaci vzdělávání, podporu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a vytváření bezpečného a respektujícího prostředí
- Průběžné zkvalitňování vzdělávacího procesu a podpora profesního růstu všech členů týmu

4. VIZE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Chceme být mateřskou školou, ve které:

- **se děti, rodiče i zaměstnanci cítí dobře a bezpečně**
- **každé dítě je přijímáno jako jedinečná osobnost**
- **učí se pečovat o přírodu a své okolí**
- **děti mají radost z pohybu a objevování**
- **mají dostatek prostoru pro hru, tvořivost a vlastní iniciativu**
- **poznávají tradice a získávají vztah k místu, kde žijí**
- **učí se spolupracovat, navzájem si pomáhat a respektovat druhé**

5. HLAVNÍ CÍLE ŠVP

Hlavním cílem ŠVP „Jsme součástí přírody“ je podporovat harmonický rozvoj dítěte prostřednictvím přirozeného poznávání, hry, pohybu, prožitku a objevování.

5.1 Vztah k životnímu prostředí

Vedeme děti k:

- poznávání přírody
- všímavosti k okolnímu prostředí
- péči o místní rostliny, stromy a živočichy
- šetrnému zacházení s vodou
- třídění odpadu
- opětovnému využívání materiálů
- omezení plýtvání jídlem
- pochopení jednoduchých souvislostí mezi člověkem a přírodou
- odpovědnému chování v přírodě

Využíváme především **přímé pozorování a praktickou zkušenost**.

5.2 Tradice a kulturní dědictví

Dětem přibližujeme:

- české lidové tradice
- významné svátky
- lidová říkadla, písně a tance
- pohádky
- lidová řemesla
- historie České republiky
- významné osobnosti
- tradice a zvyky ve světě

Tradice vnímáme jako příležitost k pochopení života lidí, rodiny a místní komunity. Spolupracujeme se spolky u nás ve vsi i blízkém okolí, podporujeme zejména aktivity s místními seniory.

5.3 Pohyb a sport

Pohyb je přirozenou součástí každodenního života mateřské školy.

Využíváme:

- pohybové a míčové hry
- atletické aktivity
- překážkové dráhy
- turistiku do blízkého okolí
- sezónní sporty
- pohyb v přírodě
- sportovní dny
- spolupráci se školou na akcích

Podporujeme:

- přirozený pohyb
- obratnost
- koordinaci
- rovnováhu
- sílu
- vytrvalost
- orientaci v prostoru
- radost z pohybu,
- zdravé soutěžení,
- respektování pravidel

5.4 Dobré vztahy

Vedeme děti k tomu, aby:

- dokázaly požádat o pomoc
- uměly pomoci druhému
- respektovaly rozdíly
- dokázaly se domluvit
- uměly vyjádřit své potřeby
- poznávaly a pojmenovávaly emoce
- řešily konflikty přiměřeným způsobem
- dodržovaly společně vytvořená pravidla
- vnímaly odpovědnost za své jednání

Vytváříme prostředí založené na **respektu, důvěře, bezpečí a spolupráci**.

6. VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Pedagogové využívají zejména:

- prožitkové učení
- situační učení
- kooperativní učení
- učení hrou
- učení pokusem a omylem
- badatelské aktivity
- experimentování, smyslohraní
- pozorování
- praktické činnosti
- práci s přírodním materiálem
- pohybové aktivity
- rozhovor a vyprávění
- práci s knihou
- dramatizaci
- tvořivé činnosti
- individuální práci
- práci v malých skupinách
- činnosti iniciované dětmi

Pedagogové vytváří situace, ve kterých dítě **samo objevuje, zkouší, rozhoduje, komunikuje a hledá řešení**.

---

7. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

ŠVP podporuje všech osm klíčových kompetencí vymezených RVP PV:

1. klíčová kompetence k učení
2. klíčová kompetence komunikační
3. klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
4. klíčová kompetence osobnostní a sociální
5. klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní
6. klíčová kompetence k řešení problémů
7. klíčová kompetence kulturní
8. klíčová kompetence digitální

RVP PV uvádí právě těchto osm klíčových kompetencí.

Prioritně budeme rozvíjet:

K učení
– zvídavost, soustředění, objevování a využívání zkušeností

Komunikační
– vyjadřování myšlenek, naslouchání, rozhovor a porozumění

K občanství a udržitelnosti
– vztah k přírodě, odpovědnost, péče o prostředí, pravidla společného soužití

Osobnostní a sociální
– spolupráce, vztahy, emoce, sebevědomí a respekt

K podnikavosti a pracovní
– samostatnost, praktické činnosti, dokončení úkolu a práce s materiálem

K řešení problémů
– hledání řešení, experimentování, metoda pokus a omyl

Kulturní
– tradice, hudba, výtvarné umění, literatura a kulturní dědictví

Digitální
– přiměřené a smysluplné využívání digitálních technologií jako nástroje poznávání

---

8. ZÁKLADNÍ GRAMOTNOSTI

8.1 Čtenářská gramotnost

Rozvíjíme ji prostřednictvím:

- každodenní práce s knihou
- předčítání
- vyprávění
- rozhovorů
- práce s obrázky (dějová posloupnost)
- říkanek
- básniček
- pohádek
- dramatizace
- návštěv knihovny

8.2 Matematická gramotnost

Rozvíjíme ji prostřednictvím:

- třídění

- porovnávání
- řazení dle velikosti
- počítání
- měření
- orientace v prostoru
- orientace v čase
- konstrukčních her
- stolních her
- manipulace s předměty

9. PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Pedagogická diagnostika je průběžnou součástí vzdělávání.

Pedagogové sledují zejména:

- individuální vývoj dítěte
- silné stránky dítěte
- jeho zájmy
- potřeby
- pokroky
- komunikační schopnosti
- sociální dovednosti
- motoriku
- sebeobsluhu
- schopnost soustředění
- řešení problémů
- předčtenářské dovednosti
- předmatematické představy
- připravenost na další vzdělávání

Diagnostiku pedagogové využívají při plánování další vzdělávací nabídky.

Vyhodnocení probíhá také pomocí programu iSophi, a to 2x ročně.

10. INDIVIDUALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogové respektují:

- věk dítěte
- individuální tempo
- zkušenosti

- zájmy
- aktuální potřeby
- zdravotní a další specifika

Vzdělávací nabídka umožňuje dětem:

- volbu činnosti
- různé úrovně obtížnosti
- různé tempo práce
- individuální podporu
- práci ve dvojici
- práci v malé skupině
- samostatnou práci

11. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah je uspořádán do flexibilních integrovaných bloků.

Jednotlivé bloky nejsou pevně spojeny s konkrétními měsíci. Pedagogové je využívají podle aktuální situace, potřeb a zájmů dětí.

INTEGROVANÝ BLOK 1 - JSME SPOLU

Hlavní smysl a účel

Děti poznávají prostředí mateřské školy, vytvářejí si vztah k pedagogům a ostatním dětem a učí se pravidlům společného soužití.

Zaměření

- adaptace
- kamarádství
- rodina
- emoce
- pravidla
- spolupráce
- vzájemná pomoc
- sebeobsluha
- bezpečí

Očekávané výsledky učení

Dítě:

- zvládá odloučení od blízkých osob přiměřeně svému věku
- orientuje se v prostředí školy
- komunikuje s dětmi a dospělými
- vyjadřuje své potřeby
- respektuje základní pravidla soužití
- spolupracuje s ostatními
- dokáže požádat o pomoc
- vnímá své emoce a emoce druhých
- zvládá základní sebeobslužné činnosti

Praktické projekty

- Muzikohrátky (well-being)
- plesová sezóna
- etiketa
- oslavy narozenin a svátků
- Druhý krok (karty emocí)
- Ferda a jeho mouchy
- komunitní kruh
- sebereflexe

INTEGROVANÝ BLOK 2 - PŘÍRODA JE NÁŠ DOMOV

Hlavní smysl a účel

Děti prostřednictvím přímého kontaktu poznávají přírodu a vytvářejí si k ní pozitivní vztah.

Zaměření

- rostliny
- zvířata
- stromy
- voda
- půda
- počasí
- roční období
- přírodní materiály
- ochrana přírody
- třídění odpadu

- udržitelné chování

Očekávané výsledky učení

Dítě:

- pozoruje přírodu a její proměny během roku
- pojmenuje některé rostliny a živočichy
- pečuje o hlavní druhy biotopů v okolí
- chápe význam vody a přírody pro život
- třídí odpad podle jednoduchých pravidel
- chová se šetrně k přírodě
- využívá přírodní materiály při hře a tvoření
- poznává jednoduché souvislosti v přírodě

Praktické projekty

- péče o školní zahradu
- pěstování rostlin
- krmítko pro ptáky
- hmyzí hotel
- líhnutí kuřat
- výpravy do okolí Úhonic
- návštěva místního medaře
- úklid okolí školky
- třídění odpadu
- Den Země
- badatelské aktivity

INTEGROVANÝ BLOK 3 - HÝBEME SE PRO RADOST

Hlavní smysl a účel

Děti si vytvářejí pozitivní vztah k pohybu a získávají základní pohybové dovednosti.

Zaměření

- chůze
- běh
- skok
- lezení
- házení
- chytání
- rovnováha
- koordinace
- obratnost
- vytrvalost

- míčové hry
- pohyb v přírodě

Očekávané výsledky učení

Dítě:

- zvládá základní pohybové dovednosti
- koordinuje pohyb těla
- orientuje se v prostoru
- udrží rovnováhu
- zvládá jednoduché pohybové hry
- dodržuje pravidla hry
- spolupracuje s ostatními
- má radost z pohybu
- přiměřeně svým možnostem zvládá fyzickou zátěž

Praktické projekty

- sportovní dny, olympiády
- projekt Trenéři do škol
- účast na školních akcích Cyklonožka, Rychlonožka ap.

INTEGROVANÝ BLOK 4 - CO VYPRÁVĚJÍ NAŠE TRADICE

Hlavní smysl a účel

Děti poznávají tradice, zvyky a kulturní dědictví a získávají vztah k místu, kde žijí.

Zaměření

- lidové tradice
- významné svátky
- české pohádky
- písně
- říkadla
- řemesla
- rodinné tradice
- historie naší země

Očekávané výsledky učení

Dítě:

- pozná některé české tradice
- seznamuje se s významem vybraných svátků
- reprodukuje jednoduchou říkanku nebo píseň
- aktivně se zapojuje do kulturních a společenských aktivit
- vnímá tradice jako součást života lidí
- tvoří s využitím různých materiálů
- pozná některá řemesla
- respektuje kulturní odlišnosti

Praktické projekty

- posvícení
- Halloween
- Svatý Martin
- Mikuláš
- Vánoce
- masopust, karneval
- Velikonoce
- čarodějnice
- Den matek, Den otců, Den dětí
- návštěva místních památek
- lidová řemesla
- pečení tradičních pokrmů

INTEGROVANÝ BLOK 5 - OBJEVUJEME SVĚT

Hlavní smysl a účel

Děti prostřednictvím pokusů, pozorování a praktických činností poznávají svět kolem sebe.

Zaměření

- lidské tělo
- smysly a zdraví
- věda a technika
- vesmír
- pokus a experimenty
- doprava
- povolání
- prostor a čas
- čísla a množství
- konstrukce

Očekávané výsledky učení

Dítě:

- pozoruje a porovnává
- klade otázky
- hledá jednoduchá vysvětlení
- využívá metody pokus a omyl
- řeší jednoduché problémy
- třídí předměty
- používá základní početní představy
- orientuje se v prostoru
- uvědomuje si své tělo a smysly
- ví, jak pečovat o své zdraví
- využívá své zkušenosti v praktických situacích

Praktické projekty

- programy a projekty (Malá technická univerzita, Malý badatel, Smyslohraní, Vědohrátky, projekt Záchranáři v MŠ, digitální prevence atd.)
- návštěva Planetária, dopravního hřiště, Muzea hudby, solné jeskyně apod.
- spolupráce s rodiči (ukázka povolání)
- spolupráce s místními spolky (rybáři, hasiči, senioři)
- návštěva institucí v okolí (Melicharovo muzeum Unhošť, Kofárna, knihovna, dálniční policie Rudná atd.)
- celodenní výlety (Zeměráj, Krtkův svět, Merlinův statek, Zámek Loučeň a další)

---

12. SPOLUPRÁCE S RODINOU

Mateřská škola vnímá rodinu jako důležitého partnera.

Spolupráce probíhá prostřednictvím:

- každodenní komunikace
- třídních schůzek
- individuálních konzultací
- poskytování informací o pokrocích dítěte
- společných akcí
- zapojování rodičů do aktivit v rámci MŠ

Rodiče mohou podle svých možností přispívat:

- vyprávěním o rodinných tradicích
- prezentací povolání

- zapojením do projektů (např. Měsíc knihy)
- materiály a náměty
- účastí na společných akcích

13. SPOLUPRÁCE S OBCÍ A OKOLÍM

Vesnický charakter školy chceme využívat jako významný vzdělávací potenciál.

Podle možností spolupracujeme:

- se základní školou
- s obcí Úhonice
- s ostatními školkami ve vsi i blízkém okolí
- s knihovnou
- s místními spolky (senioři, hasiči, rybáři, myslivci ap.)
- s dalšími institucemi a odborníky

Děti tak získávají přímou zkušenost s fungováním místní komunity a jejího blízkého okolí.

14. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Psychosociální podmínky

Vytváříme prostředí:

- bezpečné
- laskavé
- respektující
- předvídatelné
- podporující samostatnost
- respektující individualitu dítěte

Organizace

Denní režim je pravidelný, ale dostatečně flexibilní.

Dětem poskytujeme dostatek prostoru pro:

- spontánní hru
- pohyb
- pobyt venku
- odpočinek
- individuální činnost

- skupinovou činnost

Životospráva

Podporujeme:

- zdravé stravovací návyky
- pitný režim
- dostatek pohybu
- pravidelný pobyt venku
- respektování individuální potřeby odpočinku

Věcné podmínky

Vybavení školky průběžně přizpůsobujeme potřebám dětí.

Důraz klademe na dostupnost:

- knih
- stavebnic
- výtvarných potřeb
- přírodního materiálu
- didaktických pomůcek
- sportovního vybavení

---

15. PLÁN EVALUACE

Oblast	Co sledujeme	Nástroj	Frekvence
Vzdělávací proces	kvalitu vzdělávání	hospitace, reflexe	průběžně
Individualizace	potřeby dětí	pozorování, rozhovor	průběžně
Pedag.diagnostika	jednotlivé oblasti	kontrola záznamů	2× ročně
Vztahy	klima třídy	pozorování, rozhovor	průběžně
Pohyb	nabídku aktivit	hospitace	2× ročně
Tradice	zapojení dětí	reflexe projektů	2× ročně

Oblast	Co sledujeme	Nástroj
Rodiče	spolupráce a	schůzky, anketa spokojenost
Podmínky	vybavení a prostředí	schůzka se zřizovatelem
ŠVP	funkčnost dokumentu	porada
Frekvence		
1× ročně		
1× ročně		
průběžně		

16. VYHODNOCOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Pedagogové po realizaci vzdělávacích aktivit reflektují především:

- Co děti zaujalo?
- Co se dětem podařilo?
- Co bylo obtížné?
- Které děti potřebovaly podporu?
- Jaké byly jejich potřeby?
- Co děti samy navrhly?
- Jaké další zkušenosti jim můžeme nabídnout?
- Co upravíme při další práci?

Reflexe není pouze hodnocením toho, zda byla aktivita „splněna“. Slouží zejména jako podklad pro další plánování.

17. ZÁVĚREČNÁ MYŠLENKA ŠVP

Mateřská škola Úhonice chce dětem nabídnout prostředí, ve kterém mohou poznávat, objevovat, tvořit, pohybovat se, spolupracovat, pečovat, učit se a růst.

Naším cílem není připravit děti “pouze” na vstup do základní školy. Chceme jim dát pevný základ pro další život – zdravé sebevědomí, radost z poznávání a z pohybu, kladný vztah k přírodě, úctu k tradicím a schopnost vytvářet dobré vztahy s lidmi v okolí.